MOVING FORWARD TOGETHER

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ATLAS NETWORK

INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH AND POLICY CONSULTING

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу:
1 вересня - 28 жовтня 2022 року

Випуск № 75
жовтень 2022

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу, МФ "Відродження" та ATLAS Network у рамках проекту "Підтримка громадської ініціативи "За чесну та прозору митницю". Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності..... 4

Україна затвердила з ЄС про вантажні перевезення автомобільним транспортом..... 4

Пом'якшено обмеження на експорт коксівного вугілля..... 4

Уряд заборонив вивезення товарів з України в Росію..... 5

Затверджено перелік товарів, імпорт або транзит яких здійснюється без забезпечення сплати митних платежів..... 6

Запроваджено відстрочку сплати митних платежів на товари оборонного призначення..... 6

Проєкти нормативно-правових актів..... 7

Пропонується оновити товарну номенклатуру України відповідно до ГС 2022..... 7

Пропонують врегулювати питання притягнення до адміністративної відповідальності за ухилення від спати митних платежів..... 8

(Україна затвердила з ЄС про вантажні перевезення автомобільним транспортом

Указ Президента України № 654 від 16 вересня 2022 року «Про затвердження Угоди між Україною та Європейським Союзом про вантажні перевезення автомобільним транспортом»

Президент України затвердив Угоду між Україною та ЄС про вантажні перевезення автомобільним транспортом, вчинену в місті Ліоні 29 червня 2022 року.

Угода укладена з метою тимчасового полегшення автомобільних вантажних перевезень між ЄС та Україною, а також транзитом через їхні території шляхом надання додаткових прав на транзит та перевезення вантажів між сторонами у зв'язку з наслідками загарбницької війни Росії проти України та значними проблемами в роботі всіх видів транспорту в Україні.

Угода поширюється на транзитні та міжнародні перевезення вантажів автомобільним транспортом між Сторонами за найм або за плату, або за власний рахунок.

У межах цієї Угоди та протягом усього терміну її дії кожна Сторона звільняє власників посвідчень водія, виданих іншою Стороною, від вимоги мати міжнародне посвідчення водія, як це визначено в Конвенціях про дорожній рух, укладених у Женеві в 1949 році та Відні в 1968 році.

Угода укладена на строк до 30 червня 2023 року і має сприяти українським водіям при здійсненні міжнародних перевезень і збільшенні обсягів міжнародної торгівлі.

Джерела: http://surl.li/dmttv

http://surl.li/dmttw

Пом’якшено обмеження на експорт коксівного вугілля

Постанова Кабінету Міністрів України № 1113 від 4 жовтня 2022 року «Про внесення зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1424»

Уряд вчергове вніс зміни до затвердженого ще в грудні 2021 року переліку товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік із внесеними змінами.

Зокрема, обмежувальну квоту на експорт не більше 100 000 тонн кам'яного вугілля поширено також і на експорт коксівного вугілля за кодом 27101121000 згідно УКТ ЗЕД, яке раніше було заборонено для експорту. Таким чином, у рамках затвердженої квоти можливий експорт не тільки кам’яного вугілля, а й певної частки коксівного вугілля.

Варто зазначити, 7 вересня 2022 року уряд вніс коксівне вугілля до переліку товарів, експорт яких заборонено. Це рішення було прийнято з метою

забезпечення належної підготовки та проходження опалювального сезону, зокрема накопичення достатніх запасів палива для теплової генерації. Державними стандартами дозволяється використовувати коксівне вугілля у складі паливних сумішей для ТЕС, ТЕЦ і котелень. Таким чином, коксівне вугілля може розглядатися як складова паливного балансу для теплової генерації в рамках підготовки до осінньо-зимового періоду 2022/23.

Постанова уряду від 4 жовтня пом'якшує цю заборону і дозволяє експорт у межах затвердженої квоти.

Джерело: http://surl.li/dmttz

Уряд заборонив вивезення товарів з України в Росію

Постанова Кабінету Міністрів України № 1076 від 27 вересня 2022 року «Про заборону вивезення товарів з України на митну територію Російської Федерації»

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України уряд заборонив вивезення за межі митної території України товарів за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), торговельною країною та/або країною призначення яких є Російська Федерація.

Постанова набрала чинності 30 вересня 2022 року і втратить чинність із дня припинення або скасування воєнного стану та припинення застосування Російською Федерацією недружніх дій проти України.

Частка Росії у двосторонній торгівлі з Україною постійно зменшувалася після подій 2014 року, хоча обмеження в торгівлі розпочалися за декілька років до подій 2014 року. Ухвалене рішення уряду має повністю переорієнтувати український експорт на інші ринки.

Джерело: http://surl.li/dmtuc

Затверджено перелік товарів, імпорт або транзит яких здійснюється без забезпечення сплати митних платежів

Постанова Кабінету Міністрів України № 1091 від 27 вересня 2022 року «Про затвердження переліку окремих товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України транзитом здійснюється без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів»

Уряд затвердив перелік окремих товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України транзитом здійснюється без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів. Це спрощує ввезення таких товарів, оскільки не вимагає наявності в імпортера додаткових коштів для сплати забезпечення (гарантійних платежів).

Постанова набирає чинності з 1 жовтня 2022 р. та втрачає чинність через рік із дня припинення чи скасування воєнного стану, крім пунктів 5 і 6 переліку, затвердженого цією постановою, які втрачають чинність з 1 лютого 2023 року.

До переліку, зокрема, включили: товари оборонного призначення та складові (матеріали, вузли, агрегати, устаткування та комплектувальні вироби), що ввозяться на митну територію України в митному режимі імпорту для використання у виробництві товарів оборонного призначення; товари, під час ввезення яких на митну територію України надається відтермінування сплати митних платежів, (м'ясо, риба, молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження, овочі, кава, чай, какао, продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод, крохмаль, жири та олії, олія соняшникова, маргарин, готові харчові продукти з

м’яса , риби, цукор та кондвироби з цукру, готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока, продукти переробки овочів).

До переліку також увійшли товари, що переміщуються (пересилаються) в міжнародних експрес-відправленнях.

Також включено окремі вироби з металу, готовий одяг, годинники, ліки, зброя та низка інших товарів.

Джерело: http://surl.li/dmttd

Запроваджено відстрочку сплати митних платежів на товари оборонного призначення

Постанова Кабінету Міністрів України № 1006 від 10 вересня 2022 року «Деякі питання сплати митних платежів під час ввезення на митну територію України товарів оборонного призначення»

Уряд дозолив протягом періоду воєнного стану здійснювати відстрочку сплати митних платежів на строк 90 календарних днів під час ввезення на митну територію України товарів оборонного призначення відповідно до Закону України «Про оборонні закупівлі», кінцевим отримувачем яких згідно з умовами договору визначено Міністерство оборони (не здійснюється).

Це має полегшити фінансове навантаження на постачальників товарів оборонного замовлення і сприяти збільшенню обсягів таких поставок.

Джерело: http://surl.li/dmttl

Пропонується оновити товарну номенклатуру України відповідно до ГС 2022

Проект Закону України «Про Митний тариф України», реєстр. номер 7737, від 5 вересня 2022 року

Дата реєстрації: 5 вересня 2022 року

Ініціатор: Кабінет Міністрів України

19 жовтня 2022 року ухвалено Закон України «Про Митний тариф України» (станом на 25 жовтня не підписаний; прийнято з метою приведення товарної номенклатури України у відповідність до вимог сучасної сьомої редакції Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2022 року (далі – ГС-2022) на виконання міжнародних зобов'язань України та адаптації статистичної системи України до міжнародних методів та стандартів. Це має усунути розбіжності у версіях систем української класифікації товарів зовнішньо-економічної діяльності України та країн-торговельних партнерів, прискорити та спростити процедури митного оформлення товарів під час здійснення зовнішньоторговельних операцій.

Чинний Митний тариф України побудовано на основі шостої редакції Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2017 року, тоді як застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання в більшості країн світу, зокрема в країнах Європейського Союзу, із 1 січня 2022 року здійснюється на основі сучасної сьомої редакції ГС-2022. У зв'язку з наведеним виникали розбіжності в товарних кодах країни-експортера та України під час митного оформлення продукції, що імпортується, а також неможливість зіставлення митної статистики, наданої в рамках домовленостей про обмін статистичною інформацією тощо.

Ухвалення нової редакції митного тарифу сприятиме зменшенню часових витрат на митне оформлення товарів, пов'язаних із необхідністю повторного опису, класифікації та кодування товарів під час їх переведення з однієї системи в іншу в процесі міжнародної торгівлі.

19 жовтня 2022 року зазначений законопроєкт прийнято Верховною Радою України і направлено на підпис Президенту України.

Джерело: http://surl.li/dmttm

Пропонують врегулювати питання притягнення до адміністративної відповідальності за ухилення від спати митних платежів

Проект Закону України реєстр. номер 8062 від 20 вересня 2022 року «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання питання притягнення до адміністративної відповідальності за дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру, а також інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів

Дата реєстрації: 20 вересня 2022 року

Ініціатор: народні депутати України

Розробка та необхідність прийняття законопроєкту продиктована рішенням Конституційного Суду України від 15 червня 2022 року № 4-р(II)/2022, ухваленого за наслідками розгляду справи № 3-321/2019(7780/19, 91/21) за конституційними скаргами Барсегяна Г. С. та Ліненко Н. М. щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 485 Митного кодексу України (щодо індивідуалізації юридичної відповідальності). Відповідно до зазначеного рішення визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним) абзац другий вказаної статті Митного кодексу України.

Проєкт розроблено з метою приведення положень абзацу другого статті 485 Митного кодексу України у відповідність до Конституції України та зазначеного Рішення Конституційного Суду України в контексті забезпечення принципу індивідуалізації юридичної відповідальності під час притягнення особи до адміністративної відповідальності на підставі статті 485 Митного кодексу України та створення належного законодавчого підґрунтя для застосування домірних заходів до порушника митних правил.

Проєктом вносяться зміни до Митного кодексу України, якими пропонується:

привести положення абзацу другого статті 485 Митного кодексу України у відповідність до Конституції України та зазначених Рішень КСУ шляхом встановлення санкції за правопорушення, передбаченої вказаною статтею у вигляді штрафу в розмірі від 50-ти до 100 відсотків несплаченої суми митних платежів;

у зв'язку із встановленням у статті 485 Митного кодексу України нижньої та верхньої меж розміру штрафу, який може бути накладено на особу, пропонується внести відповідні зміни до статті 521 Митного кодексу України щодо обрахунку розміру коштів, які повинні бути внесені до державного бюджету в разі застосування компромісу у справі про порушення митних правил;

уповноважити суди розглядати справи про порушення митних правил, передбачених статтею 485 Митного кодексу України.

У разі прийняття змін відповідальність за порушення митних правил згідно зі статтею 485 Митного кодексу буде відповідали Конституції України і стане диференційованою в залежності від ступеня суспільної небезпеки та тяжкості конкретно скоєного адміністративного проступку.

Джерело: http://surl.li/dmtwv

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проєкту **“Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network і є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження”, ATLAS Network та (або) Інсти-